

mert adózó fél az áruleltárt a beszerzési és az előállítási áron alul értékelte. A becslés útján történt adóztatás ellen irányuló fellebbezést a pénzügyigazgatóság elutasította, mert a cég a bekívánt adatokat nem terjesztette be. Sem a fizetési meghagyás, sem a határozat indoka nem helytálló.

Az a körülmény, hogy a leltár értékelése nem felel meg az 1922. évi XXIV. t.-c. 14. §. 18. pontjában foglalt rendelkezéseknek, nem szolgálhat indokul arra, hogy a zárszámadás adatai a törvény rendelkezéseivel szemben az adóztatásnál teljesen mellőztessenek és minden törvényes rendelkezés hiányában becslés alapján állapíttassék meg az adó. Ha az értékelés nem felel meg a törvény rendelkezésének, akkor a felhívott törvényszakas az alapján az értékelést adózás szempontjából ki kell igazítani és a mérlegszerű nyereséghez a kiigazítás szerint mutatózó különbözetet hozzá kell számítani, mert olyan törvényes rendelkezés, hogy a vállalatnak az árukészlettel a 14. §. 18. pontja szerint kell értékelnie, nincsen, hanem a mérlegszerű nyereséget kell ezen rendelkezésektől eltérő értékelés esetén megfelelően kiigazítani. Ha pedig a vállalat az adó helyes megállapításához szükséges adatokat nem terjeszti be, akkor a felhívott törvény 33. §-a szerint a pénzügyigazgatóság azokat a vállalat költségére foganatosítandó könyvvizsgálat útján köteles beszerezni. Nem lehet tehát adatok hiánya miatt a zárszámadást mellőzve, becslés alapján adóztatni csak azért, hogy a hiányzó adatok beszerzése céljából szükséges könyvvizsgálat elmulasztassék.

Irodalom.

Dr. Bodroghy József és Szél Jenő: A felértékelés. A könyv a Légirányító Testvérek kiadásában jelent meg és a mérlegvalódiság helyreállításáról szóló 4200/1925. P. M. számú pénzügyminiszteri rendeletet kommentálja.

A bevezetésben ismerteti azokat a szempontokat, amelyek a mérlegvalódiság helyreállításánál, illetőleg a tiszta vagyon kimutatásánál irányadók. Ezek a szempontok az adózás, rentabilitás és a közhitel kérdése. A könyv a miniszteri rendeletet szakaszonként kommentálja és különösen bőven ismerteti a vagyon és a teher tételek értékelési szabályait. Amíg ugyanis maga a rendelet az aktív vagyontárgyak értékelésénél csupán felső, a passzív vagyontárgyaknál pedig csak alsó határt szab meg, addig a kommentár ismerteti az értékelésnél kialakult szabályokat, amelyek az aránymérlegek elkészítésénél a németországi gyakorlatban kialakultak és amelyek a magyarországi viszonyok között is alkalmazhatók. A felértékelés gyakorlati keresztülviteléhez számos könyviteli példát tartalmaz a könyv, úgy a kereskedelmi, mint ipari, végül a biztosítási vállalatokra és szövetkezetekre külön-külön.

A Dr. Bodroghy-Szél féle mű egyike a felértékelési rendelet leg-sikerültebb kommentárjának. Világos, tömör és tartalmas, úgy, hogy szinte nélkülözhetetlen eszköze lesz a felértékelési praxisban úgy a jogászvilágnak, mint a nagyközönségnek. E mellett azonban elméletileg is sulylyal bíró munka, amely a theoretikus pénzügyi jog magyar irodalmát egy értékes darabbal gazdagítja. A könyv bolti ára 70.000 korona.

Társulatiadó. Irta: dr. Róth Pál min. titkár. Társulatiadóra vonatkozó törvényünk és végrehajtási utasításunk, pénzügyi jogunk egyik legjobb alkotása. Szerző, akinek úgy a Hivatalos Összeállítás mint a Végrehajtási Utasítás megalkotásában egyik legaktívabb szerepe volt, kiváló jogi felkészültséggel és gazdasági érzékkel magyarázza a törvény és utasítás intézkedéseit és ad bő utmutatást nem csupán a társulatiadóra vonatkozó főbb szabályokra vonatkozólag, hanem minden részletkérdésben

is. Ezt a kommentárt, amely a Tébe-könyvtár 12. száma gyanánt jelent meg és 75.000 K. az ára, úgy a társulatiadóval foglalkozó jogászok, mint az érdekelt vállalatok aligha nélkülözhetik.

Közigazgatási illetékek. Összeállították: dr. Andreánszky István min. titkár és dr. Sz. Nagy Béla pénzügyi titkár. A szerzők azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy a különböző törvényekben, rendeletekben elszórva található szabályokat rendszerbe foglalva állítsák össze és ezzel módot nyújtsanak a gyakorlat emberei részére, hogy a nap-nap után felmerülő közigazgatási illetékkérdésekben gyorsan megbízható tájékozódást szerezzenek. A kis mű — melynek ára 10.000 K — kitűzött célját szinte exact pontossággal valósítja meg.

Dr. König Endre és Dr. Sziklai Ferenc: A mérlegvalódiság helyreállításáról szóló rendelet magyarázata. (Franklin társulat kiadása.) A dolgozat többet tartalmaz, mint amennyit címe jelez: szerzők nemcsak kommentálnak, hanem a rendelet hézagaival is foglalkoznak és azokat az elmélet és analógia segítségével igyekeznek a gyakorlati élet számára kitölteni. A munka érdekessége a kisérszvényesek s általában a kisebbség jogainak részletes feldolgozása. A hasonló tárgyú monografiák elsiklottak a kérdés megvitatása mellől, annál értékesebbek az eredmények, melyben idevágó fejtegetéseik megállapodnak. Sajátszerű, de jogászilag is helyesnek látszó a leányvállalatok értékelésére vonatkozó az a megállapításuk, amely lényegében arra konkludál, hogy a társásban levő ilyen részvények értékelésekor a tőzsdei árforlyam irányadó nem lehet. Novum a szövetkezetekkel és biztosító társaságokkal foglalkozó fejezet és érdekes az üzletrészek valorizálását illető fejtegetés is. A kis könyvben mindazt az anyagot rendszeres és világos feldolgozásban megtaláljuk, ami a rendelet megértéséhez és helyes alkalmazásához szükséges.

T. I.

A PÉNZÜGYI JOG TARTALOMMUTATÓJA.

	Lap
<i>Dr. Gazda Károly: A társulati adó a felértékelés szempontjából</i>	65
SZEMLE. Jogalkotás:	
A társulati adóról szóló hivatalos összeállítás és annak végrehajtási utasítása	69
Az építkezések előmozdítása	71
A kincstári házhasszonrészesedés kulcsának leszállítása	73
Az aranykorona átszámitási kulcsának változása	73
A törvényszerű legkisebb érték újabb szabályozása	74
A közadók kezeléséről szóló hivatalos összeállítás	75
A forgalmi adó kulcsának leszállítása	75
A forgalmi adó általányozásáról szóló rendelet módosítása	76
A malmok általános forgalmi adója	76
A forgalmi adópótlék leszállítása	77
A vámkezelési illeték felfüggesztése	77
Joggyakorlat:	
A társulati adót az üzleti könyvek alapján, nem pedig becslés útján kell megállapítani	78
A társulati adót becslés alapján akkor sem szabad kivetni, ha a feltár értékelése nem helyes	78
Irodalom:	
A felértékelés. Irta: <i>dr. Bodroghy József és Szél Jenő</i>	79
A társulati adó. Irta: <i>dr. Róth Pál</i>	79
Közigazgatási illetékek. Összeállították: <i>dr. Andreánszky István és Sz. Nagy Béla</i>	80
A mérlegvalódiság helyreállításáról szóló rendelet magyarázata. Irta: <i>dr. König Endre és dr. Sziklai Ferenc</i>	80